

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2008 M. LAPKRIČIO 19 D. NUTARIMO NR. 1207 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMONIŲ PALAIKŲ LAIDOJIMO ĮSTATYMO ĮGYVENDINAMŲJŲ TEISĖS AKTŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO PAŽYMA

Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos savivaldybių asociacijos raštas 2022-08-09 Nr. (20)-SD-518	
1. Nutarimo projekto 1.1. papunktis. 14 punkto papildymas „14. <...Skiriamos kapavietės dydis <...> tik kremuotiems žmogaus palaikams laidoti 1,32 kv. m. (1,10x1,20) arba pagal kapinių planą – kitokio dydžio“. Toks kapo dydis yra aktualus tik naujose kapinėse specialiai formuojant kremuotų palaikų laidojimo eiles, tačiau naujos kapinės įrengiamos itin retai. Net dabar įrengiamose pagal senus projektus kapinėse, tokie plotai nėra suprojektuoti ir numatyti. Siūlome tokį reikalavimą nustatyti tik naujai projektuojamoms kapinėms.	Neatsižvelgta. Atkreipiame dėmesį, kad naujos kapavietės kapinėse gali būti įrengiamos, ne tik naujai projektuojamose, bet ir jau veikiančiose kapinėse.
2. Nutarimo projekto 1.2. papunktis. 16 punkto papildymas sakiniu: „ <i>Pakartotinai laidoti žmogaus palaikus kape, kuriame jau yra palaidoti kremuoti žmogaus palaikai, negalima.</i> “ Siūlome patikslinti šią formuluotę ir leisti laidoti kremuotus žmogaus palaikus su urna ar kapsule pagal kapavietėje esamą talpumą, netaikant kapo ramybės laikotarpio. Argumentai - jeigu bus skiriama kapavietė tik kremuotiems palaikams - 1,32 kv. metro (1,10x1,20), tai turėtų tilpti ne viena urna. Be to, laidojant palaikus karste, suprantama, kad ramybės laikotarpis yra reikalingas (kad palaikai suirtų). Tačiau, kai palaikai laidojami urnoje – laikotarpis gali būti ir netaikomas. Praktiškai atrodytų taip: laidojant karste – duobė ne mažesnė kaip 2 m, po to, laidojant kad ir po kokių 5 metų, „ant viršaus“ urnai kasama duobė ne mažesnė kaip 1 m. gylis, t. y., nebūtų prikasmama iki karsto. Tokiu būdu pakartotinas laidojimas kapavietėje galėtų būti atliekamas bet kada, nepriklausomai nuo to, kada paskutinį kartą buvo laidojama, t. y. nereikia laukti teisės aktuose nustatyto 25 metų laikotarpio. Pastaruoju laikotarpiu pastebimas didėjantis laidojimo vietų poreikis, plečiamos esamos kapinės, tačiau ir jos greitai užsipildo.	Neatsižvelgta. Atkreipiame dėmesį, kad atsižvelgiant į Žmogaus palaikų laidojimo įstatyme (toliau – Įstatymas) numatytą kapo sąvoką, pakartotinai negalima laidoti ne į kapavietę, bet <i>į kapą</i> kuriame jau yra palaidoti kremuoti žmogaus palaikai. Pažymėtina, kad vadovaujantis Įstatymu kapavietei, kurioje palaidoti žmogaus palaikai, taikomas kapo ramybės laikotarpis, kuris yra ne trumpesnis kaip 25 metai.
3. Nutarimo 1.3 papunkčiu siūloma pakeisti 17 punktą ir jį išdėstyti taip: „17. <i>Naujas kapas esamoje kapavietėje formuojamas tik tuo atveju, jeigu kapavietė turi aiškias (pažymėtas) ribas. Formuojant naują kapą esamoje kapavietėje arba laidojant kape pakartotinai, kapavietės ribas leidžiama pakeisti tik tuo atveju, jeigu toks pakeitimas būtinas laidojimui, galimas pagal kapinių planą ir tik tiek, kiek tai būtina laidojimui. Sprendimą leisti neleisti pakeisti kapavietės ribas ar neleisti jų pakeisti priima leidimą laidoti išduodantis asmuo šio leidimo išdavimo metu. Įrašytų į Kultūros</i>	Neatsižvelgta. Siūloma nustatyti formuluotė nepakeičia esamo reguliavimo. Atkreipiame dėmesį, kad punktas patikslintas atsižvelgiant į lietuvių kalbos redaktorės pastabas.

<p><i>vertybių registrą kapaviečių ribos nustatomos ir keičiamos Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo nustatyta tvarka.</i>“.</p> <p>Siūlome sakinį „Sprendimą leisti neleisti pakeisti kapavietės ribas ar neleisti jų pakeisti priima leidimą laidoti išduodantis asmuo šio leidimo išdavimo metu“ išdėstyti taip: „Sprendimą dėl kapavietės ribų keitimo priima leidimą laidoti išduodantis asmuo šio leidimo išdavimo metu.“.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad vieno langelio principu išduodantis leidimą laidoti asmuo neturi galimybės įvertinti situacijos ar yra galimybė pakeisti kapavietės ribas. Tai būtų galima padaryti tik nuvykus į vietą. Tokiu atveju būtų gaišamas laikas kitų laukiančiųjų atžvilgiu ir paslaugos suteikimas užtruktų labai ilgai. Pvz.: Alytaus miesto savivaldybėje kapavietės ribas gali leisti pakeisti tik Administracijos direktoriaus įsakymu sudaryta Kapaviečių (kapų) identifikavimo komisija, kuri situaciją įvertina nuvykusi į vietą.</p>	
<p>5. Nutarimo projekto 3.3. papunktis. Savivaldybės teritorijoje esančių kapinių sąrašą tvirtina savivaldybės taryba ir, kad jis atnaujinamas ir tvirtinamas <i>ne rečiau kaip kartą per metus</i>. Siūlome 7 punkto nekeisti, t.y. palikti galiojančią nuostatą: „Kapinių sąrašo duomenis savivaldybė atnaujina nuolat, ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šio sąrašo duomenų pasikeitimą patvirtinančios informacijos gavimo“. Argumentas – naujų kapinių atsiradimas ar esamų statuso pasikeitimas nėra dažnas reiškinys. Manome, kad formalus kasmetinis to paties sąrašo tvirtinimas nėra tikslingas.</p>	<p>Neatsižvelgta. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos žmonių palaikų laidojimo įstatymo Nr. X-1404 2, 3, 5, 6, 11, 11¹, 13, 17, 21, 25, 27 ir 33 straipsnių pakeitimo įstatymą Nr. XIV-1086 12 straipsniu (Keičiamo įstatymo 33 straipsnio 3 dalis) savivaldybės teritorijoje esančių veikiančių, riboto laidojimo ir neveikiančių kapinių sąrašas turi būti atnaujinamas ir tvirtinamas ne rečiau kaip kartą per metus.“</p>
<p>6. Nutarimo projektu nekeičiama, tačiau, siūlome keisti Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 4 punktą. Šis punktas nustato, kad leidimas laidoti neprižiūrimoje kapavietėje išduodamas, jeigu pagal Kapinių tvarkymo taisyklės joje galima laidoti ir praėjo ne mažiau kaip 25 metai nuo kapo ramybės laikotarpio pabaigos. Pagal šią nuostatą leidimą galima išduoti praėjus ne mažiau kaip 50 metų nuo palaidojimo (ramybės laikotarpis ir 25 metai po jo). Ne reta situacija, kai nežinoma palaidojimo data, dėl to neįmanoma taikyti šią nuostatą. Be to, lyginant su prižiūrima kapavieta dvigubai skiriasi negalimumo laidoti terminas. Siūlome pakeisti Leidimo laidoti neprižiūrimose kapavietėse išdavimo tvarkos aprašo 4 punktą ir išdėstyti jį taip „<i>Asmuo, kuriam Kapinių tvarkymo taisyklių nustatyta tvarka suteikta teisė prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę, pateikia šio aprašo 3 punkte nurodytoms institucijoms ar asmenims medicininių mirties liudijimą ar sveikatos apsaugos ministro patvirtintos formos medicinos dokumentų išrašą, jei norima laidoti žmogaus vaisių (vaisius) iki 22-os nėštumo savaitės, ir rašytinį prašymą išduoti leidimą laidoti. Prašyme pažymima, kuriose kapinėse esančioje pripažintoje neprižiūrima kapavietėje pageidaujama gauti leidimą laidoti, ir nurodomas savivaldybės vykdomosios institucijos ar jos įgalioto asmens sprendimas, konfesinėse kapinėse – religinės bendruomenės ar bendrijos sprendimas, suteikęs teisę</i></p>	<p>Neatsižvelgta. Siūlymas leisti laidoti neprižiūrimoje kapavietėje greičiau nei po 25 metų pasibaigus kapo ramybės laikotarpiui (viso 50 metų), nustatant ne mažiau kaip 25 metų terminą nuo kapavietės pripažinimo neprižiūrima dienos, yra nepagrįstas ir neproporcingas neprižiūrimoje kapavietėje palaidotų asmenų ir jų giminių atžvilgiu. Taip pat siūlomas reguliavimas skatintų susidaryti tokioms sąlygoms, kai būtų siekiama mirusiųjų palaidoti „prestižinėse“ kapinėse į neprižiūrimą kapavietę, o ne į kapavietes, kuriose palaidoti artimi giminaičiai ar į naujas kapavietes. Toks siūlymas pažeistų kapinių priežiūros tvarką ir ramybę, skatintų ginčus tarp neprižiūrimose kapavietėse palaidotų asmenų giminių ir naujai</p>

<p><i>prižiūrėti neprižiūrimą kapavietę. Leidimas laidoti neprižiūrimoje kapavietėje išduodamas, jeigu pagal Kapinių tvarkymo taisyklės joje galima laidoti ir praėjo ne mažiau kaip 25 metai nuo kapo nustatymo neprižiūrimu dienos“.</i></p>	<p>paskirtų už neprižiūrimos kapavietės priežiūrą atsakingų asmenų ir kapavietėse naujai palaidot asmenų giminaičių.</p>
<p>7. Siūlome apvarstyti galimybę Nutarimo projekte numatyti žmogaus embrionų ir vaisių iki 22-os nėštumo savaitės, kai nėra išreikšta tėvų (vieno iš tėvų) valia vaisių (vaisius) iki 22-os nėštumo savaitės kremuoti ir (ar) laidoti, laidojimo ir registravimo žurnale tvarką (laidojant pakuotėje ir (ar) kremuotus).</p>	<p>Neatsižvelgta. Vadovaujantis Žmonių palaikų laidojimo įstatymo 1 straipsnio 2 dalimi Žmogaus embrionų ir vaisių iki 22-os nėštumo savaitės, kai nėra išreikšta tėvų (vieno iš tėvų) valia vaisių (vaisius) iki 22-os nėštumo savaitės kremuoti ir (ar) laidoti, kremavimo ir laidojimo tvarką nustato sveikatos apsaugos ministras.</p>